

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

4 Nunquid clericis etiam maleficos liceat interficere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

cumq. proximo citra alterius nocumētum & iniuriam prodesse quis potest, laudabile officium est eius commodum procurare, ubi autem nocumētum alterius sese offert quale est mors peccatoris, non debet nisi iudicio illius ad quem functio illa pertinet intentari.

populi, sit & ministri eius. Secundo, id inde confirmatur quod in Euangelio, cuius clerici sunt ministri, nullum capitis supplicium aut mutilationis membri, vlli vindicando cuius decretum est. Hic primum omnium animaduertendum quo iure clerici, sanguinis effusione interdantur. Haud enim interdictum hoc, iuris est naturalis. Immo si merum illud confideres, nō obstat quominus episcopus subditos suos patibulo adjudicare possit. Dubium autem est, an sit de iure diuino. Ad hoc enim sunt, qui distinguentes respondeant. Aut inquam, duobus modis præceptum aliquod ceteri posse de iure diuino. Vno modo, quia in sacra pagina scriptum est, altero vero, quia est à Deo ipso positum tāquam de resupranaturā, qualia sunt sacra mentorum mandata. Sic enim 1. ad Corinth. 7. distinguit apostolus dicens vxorē à viro non discedere, præceptum est Dei, quod autem fidelis ab infideli vxore, se cum habitare contentione non descedat, ego dico, non dominus. Prohibitio ergo clericorum ne sanguinem effundant, licet non posteriori, tamen priori modo, aiunt illi, est diuinum, quia exrat apud Paulum loco citato 1. ad Timot. 3. Quod si hæsites, num quicquid Paulus iussit pro præcepto habendum est Dei? quandoquidem quicquid apostoli tanquam apostoli loquebantur quasi diuina organa proferebant. Respondetur quod in assertionē fidei immediata reuelatione mouebantur. Quare enuntiationis eorum, vt diuina fides haberentur, tamen in legibus aliquibus ferendis, licet Spiritus sanctus eis assisteret sicut nunc ecclesiæ, nihilominus tales leges non sunt proprie iuris diuini, sicuti neque modo Pape, & Conciliorum iussa. Vnde actuum. 5. Visum est, inquit Petrus, non tantum Spiritui sancto, sed Spiritui sancto & nobis, quia tunc in concilio non utebantur immediata reuelatione, sed humana consultatione, Spiritu sancto, ne errarent assistente. Secus in fidei proferenda, de qua admoniti sunt ne cogitarent quomodo, aut quod loquerentur, sed sola vterentur reuelatione. At vero quamuis distinctio hæc, ex re ipsa per se fiat, nescio tamen an ad propositum satis queat, applicari cō-

Respon-
sio quo-
rūdā.

Paulus.

Obie-
ctio.

Solutio.

Excludi-
tur re-
mo-
dum.

ARTICVLVS IIII

Virum clericis etiam maleficos liceat interficere.

Post decisionem illius, quod publice potestati non solum licitum, verum & sanctum est, maleficos extirpare, consequitur vt videamus an prædictis etiam ecclesiasticis idem sit licitum. Existit enim à parte affirmatiua argumentum, quod secundum Paul. 1. ad Corinth. 4. imitatores eius ac perinde sanctorum esse debemus, sicuti ipsi fuerunt Christi. Deus autem maleficos perimere solet, secundum illud Psal. Qui percussit Aegyptum, cum primogenitis eorum. Et Phinees quamuis sacerdos interfecit Israheliam cum Madianitis de cocuntem, vt legitur Numer. 25. Et Samuel Propheta interfecit Agag, regem Amalech. Et Helias sacerdotes Baal. Denique Petrus Ananiam & Sapphiram. Secundo, cum potestas spiritalis sit temporalis, Deoque coniunctior, non est cur habeat minorem facultatem occidendi eos malefactores, qui sibi subduntur, quam secularis. In contrarium est illud 1. ad Timot. 3. Oportet Episcopum sine crimine esse, non violentum, non percussorem, &c.

Secundū
argum.

Conclu-
sio vni-
ca.

Nō con-
dicio.

Quæstio est soluta facilis, quæ hac vna conclusionē neganter deciditur. Minime clericis quacunque sint ecclesiastica potestate constituti, fas est vllam, quantumuis criminolam, morti addicere, aut mutilare. Probatur duplici capite. Primo propter representationem. Consecrantur enim altaris ministerio, ubi iugis fit memoria passionis Christi, qui cum in anima Crucis occideretur, percussus, vt ait Petrus, non repercutiebar, cuius ergo imitatione non debent esse percussores. Nam vt Eccl. 10. commune fit, secundum iudicium

TO
re
ibus
III
13

quam publicæ potestates malefactores occidant, sed ne tanquam privatae personæ sint percussores. Vna enim composuit, sobrium, prudentem, &c. non vinulentum, non percussorem, sed modestum, non litigiosum, non cupidum. Præterquam quod illic tantum cum Episcopis sermo illi erat. Neque verò inibi seculares iudices fecit, ne in sacerdotalem ordinem admittentur, quod tamen Ecclesiæ fæit. Quapropter si huic tantum loco iustas potestates superiorum modorum prohibitio hæc est de iure Diuino.

Cauilla. Aliud autem argumentum posset validius ad propositum adijci, nempe quod Christus, ut præcedenti 1. quaest. 4. meminimus, non assumpsit secularem potestatem iudicandi, sed spirituales regni caelorum. Unde fieri videtur consequens, ut nec clerici possent illam exercere. At tamen neque argumentum hoc rem de iustitia, sed hoc tantum, quod potestas ecclesiastica, qua ratione spiritualis est, non se extendit ad iudicia secularia ferenda, nisi quatenus ordinem habeat ad finem spirituales. Huic tamen minime repugnat, quominus clerici possent esse seculares in principum ministri, ut eorum nomine nocentium sanguinem effunderent. Immo verò neque repugnat quominus Episcopi eos possent gladio ferire, qui spirituales ipsum finem perturbarent. Ex his ergo sequitur (quod certo crediderim) prohibitionem hæc solum esse de iure merito positam ecclesiastico. Neg; vero S. Tho. verbum adduxit Apostolicum, ac si esset habendum pro lege, ne Clerici in causa sanguinis iudices sederent, sed solum per viam consequentiam, & exempli, nempe quod postquam admonentur ne sint percussores, merito Ecclesiæ canit, ut ab omni percussione abstinerent. Et in eodem sensu citat idem verbum Gratianus in fronte dist. 45. vbi et meminens. & cano. Episcopum. eadem habetur prohibitiō. Et expressè sententiam, ne cler. vel mona. Et in tit. de cler. percuss. Ratio ergo huius Ecclesiæ sanctionis non fuit nisi decencia, & honestas duplex, quæ ad conclusionem allata. Et præterea mundiciis, quæ esse debet non solum in sacerdotibus, verum in vasis etiam sacris. Quapropter qui sacris initiantur, ut votum emittunt ne se semine polluant, ita & lege prohibetur ne contaminentur sanguine. Quæ quidē duæ sordium species, si in templo fun-

dantur illud quoque pollutum relinquor, & suo modo irregulariter. Nominè autem clericorum in eiusmodi prohibitione omnes promiscue comprehenduntur, tam minoribus ordinibus quam sacris initiatis. Tamen quantum ad culpæ gradum non sit eadem omnium ratio. Nam qui in minoribus constitutus iudicatum secularem, vsque ad sanguinis effusionem exerceret, non peccaret mortaliter, quia ordines illi non sunt proprie sacri, quia tamen lethali culpa inhierecetur qui esset in facis, siue tanquam iudex, siue tanquam iustitia minister se creuaret. At vero etiam in minoribus ordinibus, nullum esset peccatum. Nam omnibus interdicitur sanguinis effusio. Sed de irregularitate etiam patentiſſimum est, occisores ac mutilatores fieri omnes irregulares, siue post susceptos ordines id fecerint, siue ante, ut patet in can. Episcopum, dist. 45. & dist. 35. can. aliquantos dist. 23. q. 8. can. 1. & can. clericus, & can. quicumque & de homi. volun. cano. de cetero, & can. ad audientiam, & multis alijs locis. Quod late Syluest. tractat, verbo Homicidium 3. Sed est notandum quod nec citati canones, percussores omnes, immo & arma sumentes, ut habetur dist. clericus, irregulares esse decernant, intelligunt tamen Doctores eos tantum comprehendendi, qui occisores fuerint aut mutilatores. Quare Panot. in c. 1. qui clerici vel vouen. sola, inquit, sanguinis effusio non inducit irregularitatem. Et ita expresse habet glo. Clem. vnica, de homic. iuxta tenorem textus. Occidit aut mutilat. Sed de hoc standum est mori ecclesiastico. Cæue tamen ne excommunicationis censuras cum irregularitate permisceas. Hactenus enim de clerico percussore aut seculari dictum est. Qui vero vice versa in clericum manus violentas iniecerit, licet neque mutilator sit neque sanguinis effusor, sententiam excommunicationis incurrit secundum Canonem. Si quis suadente. Quod si fuerit sacerdos, & celebret, tunc fit irregularis, & pariter qui semen aut sanguinem in sacro loco effuderit, si modo effusio notabilis, ut aiunt, esset. Etenim pueri cum se in vicem pugno cedentes, parum sanguinis de nobis mittunt, non subinde sunt excommunicati. Homicidium autem etiam extra sanguinis effusionem irregulare facit homicidam. Neque requiritur, ut eiusmodi actiones

Cauilla.

Solutio.

Solutio vera principalis dubij.
S. Tho.

actiones peccata sint, ut sint, irregularitas causa. Immo etiam si sint virtutes dummodo sint liberae, id ipsum efficiunt, ut iudex cuiusque ministri, qui iuste iniqui interficiunt, irregulares fiunt ad sacros sciendos ordines, atque omnes ministri iustitiae, quos glossa refert super dicto canonicos. Dixerim autem. Dummodo sint actiones liberae & voluntariae, & quoniam, ut in art. 8. dictum sumus per homicidium casuale & per alias actiones, quae praeter hominis voluntatem accidunt, nulla incurritur irregularitas. Immo cum quis se aut sua inculpata tutela defendendo alteri aut mortem infert, aut causam mortis, ut habetur Clement. vii. de homicid. & eod. tit. libro sexto capitulo praelatis. Ex his fit consequens irregularitatem non esse culpam, immo neque semper propriae penam ut libro primo quaestione sexta adnotamus quia ubi nulla est culpa nihil proprie habet rationem poenae, sed est inhabilitas quaedam & indecentia propter immunditiam ad sacrorum administrationem. Quapropter cum in Pontificis Bullis conferuntur facultates absolventi a quibuscumque peccatis & censuris, censurae nomine non venit irregularitas. Quod si quis forsitan ambigat, utrum Pontifex maximus super hac lege dispensare possit, tam quantum ad culpam quam etiam quo ad irregularitatem, facillime colligitur ex superioribus affirmatiua responsio. Enimvero cum lex sit mere positiva non solum quia, ut diximus, verbi Pauli non faciunt illum senum, verum etiam quod quamvis cum facerent, non esset lex diuina illius generis, quod non cadit in dispensatione Pontificis, colligitur posse eundem Pontificem iusta de causa dispensare, ut sacerdos, iudex secularis esse possit, & in bello miles, quibus functionibus annexa est sanguinis effusio.

namque veteris testamenti non tractabat spiritualia, sicut nos, & neque ministeria ecclesiae innocentissimi Christi sed erant legis ministri, quae corporalia supplicia, etiam mortis, maleficijs decebantur. Quod autem de Petro adductum est, nihil ad rem facit, quoniam neque ipse coniuges illos occidit, neque eius iussu interfecit, sed quasi ore Dei promulgauit sententiam, quae audita examinari corruerunt. Ad secundum respondetur, quod potestas spiritalis clericorum non in hoc debet potestati principum praecellere, ut corpora interficiant, sed ut animarum consulari saluti. Quae utique ratione dicuntur principes terrarum. Et per hoc soluitur tertium.

Ad secundum arg.
Ad tertium arg.

ARTICVLVS V.

Utrum alicui liceat seipsum occidere.

Quamuis artic. 3. conclusum fuerit, nemini priuata auctoritate licitum esse quenquam occidere, quia id est contra iustitiam, restat nihilominus scire, utrum cupiam id liceat in seipsum? Primum enim argumentum a parte affirmatiua est, quod prohibitio homicidij est prohibitio iustitiae, unde cum iustitia non sit nisi ad alterum, si (ut quemadmodum ostendit 5. Ethic. Aristot.) nemo sibi faciat iniustitiam, etiam si se occidat. Et accedit secundo loco quod quando iudex qui alios habet interficiendi potestatem, ea est ipse dignus morte qua alios merito condemnaret, apparet tunc & sibi ipsi eandem inferre posse Tertio arguitur. Licet enim est cuiusque periculo minore malus euitare, sicut membrum sibi infectum reserare, ut vitam seruet contingere autem possit, ut quis seipsum occidendo a maioribus se malis eripiat, videlicet ignominia, aut periculo, aut turpitudine alicuius flagitij, ergo tunc id erit licitum. Quarto Samson, ut legitur Iudicum. 16. seipsum iuina templi contriuit. Et Razas, ut 2. Macha. 14. refertur, seipsum interfecit, eligens potius nobiliter mori, quam iniquo iure fieri subditum, quod & de Catone memoriae proditum est. In contrarium est verbum Augustini de Ciuitate Dei, quod refertur 23. quod si non licet priuata potestate hominem occidere.

Primum argum.

Aristot. Arg. 2.

Arg. 3.

Arg. 4.

TO
re
bus
III
13

Inregu-
laritas
non est
culpa.

Ad pri-
mum arg.